

Psykologisk institutt

Eksamensoppgave i – PSY3101 – Forskningsmetode - kvalitativ

Faglig kontakt under eksamen: Trygve Steiro

Tlf.: 92 40 05 46

Eksamensdato: 30. november 2016

Eksamenstid: 09:00-13:00

Hjelpemiddelkode/Tillatte hjelpemidler: Ingen

Målform/språk: Bokmål

Antall sider: 4

Kontrollert av:

Dato

Sign

Besvar én, og bare én av følgende tre oppgaver:

Oppgave 1.

Ta utgangspunkt i kronikken til Anette Trettebergstuen, som er gjengitt nedenfor. Begrunn og skisser med eksempler fra kronikken forskjeller og likheter i mulige analyseresultater ut ifra henholdsvis:

1. Tematisk innholdsanalyse
2. Narrativ analyse og
3. Posisjoneringsteori

KRONIKK I VG 04.11.2016

Mindre prat, mer action, Erna!

Hadde jeg, som Erna Solberg, trodd at coachingråd og heiarop fra sidelinjen var nok, ville jeg ha nøydt meg med å gi statsministeren et likestillingsråd: «Mindre prat, mer action»

ANETTE TRETTEBERGSTUEN,
stortingsrepresentant (Ap)

Men faktum er at jeg tror ikke prat, gode ønsker og ei heller kritikk, er nok for å få til likestilling. Det trengs handling. Derfor er det forstemmende å nok en gang se at statsministeren i DN 1.november nøyter seg med prat. Solberg har merket seg den totale mannsdominansen i toppen av næringslivet og «legger ikke skjul på at hun er kritisk til rekrutteringsprosessene i børsnoterte bedrifter». Men vil hun gjøre noe med det? Nei.

I praksis betyr dette at Norge ledes av en statsminister som ser at kvinner blir forbigått i næringslivet, men som ikke har vilje til å gjøre noe med det.

«Se, men ikke røre» har vist seg å være Erna Solberg og regjeringens motto for likestillingspolitikken.

Handlingslammet

Heldigvis er ikke flertallet på Stortinget rammet av den samme handlingslammelsen. Sammen med resten av opposisjonen på Stortinget har Arbeiderpartiet servert Erna Solberg virkemidlene for mer likestilling i næringslivet på et sølvfat. Da Stortinget behandlet likestillingsmeldingen i vår, foreslo, og vedtok, flertallet mange konkrete tiltak for å fjerne mannsdominansen på toppen i næringslivet. Høyre og Frp stemte mot.

Høyre og Frp stemte mot:

– At det skal være minst 40 prosent av begge kjønn i ledergruppene der staten har eierandel, direktorater og statsetater.

- At begge kjønn skal være representert med minst 40 prosent av lederne på de øverste nivåene i staten.
- At minst 40 prosent av selskapene der staten har eierandel, skal ha kvinnelig styreleder.
- At systematisk rekruttering av kvinnelige mellomledere skal være en del av det statlige personalarbeidet.
- At statens eierprinsipper for god eierstyring også skal gjelde mål om likestilling.

Stemte mot

Og de stemte mot Arbeiderpartiet sitt forslag om å kreve at det alltid skal være minst 40 prosent kvinner i alle statlige lederopplæringsprogrammer. Med disse tiltakene på plass vil staten som eier gå foran som et godt eksempel og samtidig bidra til at det blir flere kvinner med ledererfaring som kan være aktuelle for toppjobbene.

Arbeiderpartiet vil også at likestillingsloven skal styrkes, og at alle virksomheter av en viss størrelse skal ha mål for kjønnsbalanse på alle nivåer i bedriften. Regjeringen vil heller fjerne likestillingsloven.

Regjeringspartiene er mot alt som kan virke. Likevel bruker statsministeren harde ord når hun kjefter på næringslivet for å gjøre for lite.

Hul kritikk

Misforstå meg ikke. Det er absolutt bedre at statsministeren kritiserer og oppfordrer næringslivet til å ta grep enn at hun ikke gjør det. Det er bare det at kritikken blir hul når hun som landets øverste leder ikke vil gjøre noe med problemet. Og når hun selv ikke leverer: Solberg nedsatte selv en regjering der sju av ti i statsrådenes politiske ledelse var menn. Og nå, hele tre år senere, er det fortsatt under 30% kvinner i tunge departementer som finans, olje og energi, samferdsel og justis. Aller dårligst er det i klima- og miljødepartementet, der det er 0 prosent (!) kvinner.

Mangelen på likestilling synes godt i prosenter og andeler. Men problemet handler om noe langt viktigere enn regnestykker. Det dreier seg om å gi menn og kvinner like muligheter og lik frihet.

Det dreier seg om å endre den uretten som blir begått når dyktige kvinner forbigås av mindre kvalifiserte menn i konkurransen om en toppjobb. Det vil ikke Erna Solberg og Høyre gjøre noe med - det vil Arbeiderpartiet.

Oppgave 2:

Redegjør for noen av hovedtrekkene ved *Grounded Theory*, og drøft med utgangspunkt i den og noen tenkte eksempler hvilken rolle tolkningen har i en kvalitativ forskningsprosess.

Oppgave 3:

Aksjonsforskning legger vekt på at den handler om å forske *med* mennesker i stedet for *på* dem.

Diskuter hva denne oppfatningen innebærer og vis med tenkte eksempler hvilke konsekvenser den gir for utarbeidingen av et forskningsdesign.

Sensorveiledning i PSY3101

Faget er lagt opp med tanke på at studentene skal få kjennskap til hovedelementene i de viktigste kvalitative metodene, som *Grounded Theory*, Aksjonsforskning, Narrativ analyse, diskursanalyse, Posisjoneringsteori i tillegg til innsikt i intervjuet, hermeneutikk og fenomenologi. De to sistnevnte er imidlertid presentert både som metodiske tilnærminger og som egne filosofiske retninger.

Målsettingen har videre vært å få studentene til å reflektere over metodene med tanke på hvilken vitenskapelig kunnskapsproduksjon den enkelte av dem er i stand til å generere. Metodene er derfor mer enn tekniske øvelser, og snarere å forstå som ulike rammeverk for å generere ulike typer kunnskaper.

Oppgave 1. Denne oppgaven krever at studenten er i stand til å vurdere hvordan tematisk innholdsanalyse, narrativ analyse og posisjoneringsteori representerer tre ulike rammeverk for kunnskapsproduksjon. Studenten må også kunne vise med eksempler fra analyser av den oppgitte teksten at de kunnskapene de ulike metodene genererer er forskjellige. Det er videre et krav at forskjellene gis en begrunnelse.

Oppgave 2. Det forventes at studenten er i stand til å gi en litt bred begrunnelse for *Grounded Theory* og kan sette den inn i rammen av den diskusjonen den gikk inn i, nemlig som en reaksjon på teorier som ikke har forankring i empiri. Videre kreves det at studenten viser kjennskap til de viktigste kodingene som anvendes. Videre skapes det en åpning for å sette *Grounded Theory* inn i en diskusjon om betydningen av tolkningen i forskningen. Det er imidlertid et pluss dersom studenten trekker inn fenomenologi og/eller hermeneutikk i denne diskusjonen.

Oppgave 3. Denne oppgaven tar utgangspunkt i et utsagn som er eksplisitt formulert i pensumlitteraturen (Greenwood og Levin, 2007). Det forutsettes at studenten presenterer en tenkt problemstilling, men likevel legger mest vekt på hvordan designet kan utarbeides. Det kreves at studenten viser hvordan designet reflekterer en opplevd problemstilling for en nærmere bestemt gruppe mennesker og hvordan designet er i stand til å skape endringer i deres livssituasjon.